

Asia: VN/1169/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Edenred lausunto Diarinumero: VN/1169/2024

Edenred Finland, jäljempänä Edenred, kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen luonnosesitykseen tuloverolakiin ehdotettavista muutoksista. Edenred on Suomen johtava työsuhde-etujen tarjoaja, joka tarjoaa keskitettyjä työsuhde-etujen, palkitsemisen ja maksamisen tapoja 45 maassa.

Petteri Orpon hallitusohjelma sekä luonnos tuloverolain muutoksista tähtäävät suomalaisten kotitalouksien ostovoiman kohentumiseen, työnteon kannustimien parantamiseen ja talouskasvun edellytysten parantamiseen. Tässä kohdin onkin tärkeää käsitellä kokonaisvaltaisesti ostovoiman kohentamiseen vaikuttavia ratkaisuja, joilla on nopeita vaikutusta ja merkittäviä vaikutuksia kotitalouksien arkikulutuksen parantamiseen. Palkansaajien ostovoima on heikentynyt jo kolmena peräkkäisenä vuonna peräkkäin, samalla kun Veronmaksajain Keskusliitto arvioi keskituloisen palkansaajan ostovoiman olevan alimmillaan 15 vuoteen.

Elintarviketeollisuusliitto kertoi tiedotteessaan, että kotitalouksien heikentynyt ostovoima ja kotimaisen kysynnän hiipuminen haastavat koko elintarviketeollisuuden toimialaa. Näkymä vuoteen 2024 ja siitä eteenpäin on epävarma. PTT puolestaan arvioi yleisen kustannustason nousseen koko ruokaketjussa samalla, kun ruuan hinnan nousuvauhdin tasaantuminen vie vielä aikaa. PTT ennustaa ruuan hinnan nousevan tänä vuonna vuositasolla keskimäärin 7,5 prosenttia (korkeimmillaan ruuan hinta oli helmikuussa, kun erotus vuoteen 2022 oli peräti 16,3 prosenttia). Arvolisäveron nostaminen ja ravintola-alaa ja elintarvikealaa ahdistavat kustannuspaineet tulevat heijastumaan kuluttajille hintojen nousuna.

Lounasetua on työnantajan työntekijälle tarjoama verovapaa etu, joka on korvamerkitty kulutettavaksi työpäivien aikana toteutuvaan ruokailuun. Tällä hetkellä lounasetua säädetään tuloverolaista §64 johdetuista täsmennetyillä Verohallinnon ohjeilla, jotka päivitetään vuosittain. Ohjeistus määrittää edun käyttömahdollisuudet, minimi- ja maksimisuuruuden sekä veroedun jakautumisen. Tänä vuonna edun suuruus on 8,50–13,50 EUR työpäivää kohden. Olemme alla ehdottaneet, miten etua voitaisiin päivittää ja parantaa vastaamaan hallitusohjelman tavoitteisiin. Ymmärrämme, että ehdotus on tämän lausuntopyyntönsä ulkopuolella, mutta nostamme asian esiin myös tässä yhteydessä, koska asian korjaamisella olisi suora positiivinen vaikutus kotitalouksien ostovoimaan ja tärkeiden elintarvike- ja ravintola-alojen talouteen. Tuloverolain päivytyksen yhteydessä tulisikin harkita edun määrääntymisen ja sääntökehikon tuomista lakiin.

1. Työntekijän minimipanostuksen muuttaminen

Verohallinnon ohjeistuksen mukaisesti työntekijän minimipanostus 25 prosentin verovapauden saavuttamiseen tulisi olla minimissään 8,50 euroa. Edun nykyisellä mallilla ja Verohallinnon ohjeilla, tämä tarkoittaa, että ravintoedun päivittäisen arvon tulisi olla vähintään 11,30 työssäolopäivää kohden, jotta työntekijän veroetu olisi 25 %. Muuten työnantajan tukeman osuuden on oltava pienempi kuin 25 %, jolloin ravintoedun ostovoimalla ei ole mahdollista tukea toivotulla tavalla ateriointia työpäivän aikana. Ehdotamme ratkaisuksi, että työntekijän minimipanostus olisi aina kiinteä 75 prosenttia ravintoedun päivittäisestä arvosta luontoisetupäätöksen 14§ mukaisesti; riippumatta työnantajan myöntämän edun kokonaisarvosta.

2. Ravintoedun edellytysten yksinkertaistaminen

Ravintoedun käyttöä ohjaavat Verohallinnon asettamat vaatimukset, jotka asettavat matalampaa ravintoetua nauttivia työntekijöitä ja eri maksutapoja käytäviä eriarvoiseen asemaan. Nykyinen ravintoetu tarjoaa työntekijälle 72/25-mallin, jossa teoriassa työntekijä hyötyy 25 % veroedusta ravintoedun piirissä. Käytännössä veroetu on kuitenkin liukuva ja käytettäessä ravintoedun vähimmäismäärässä, ei veroetua ole lainkaan. Etu on tällöin vain etukäteen korvamerkitty kulutusvaraa ravintoon. Ehdotamme veromallin stabiloimista kiinteään 75/25 malliin, jossa verokiila ei ole liukuva vaan kiinteä. Tämä takaisi työntekijöille läpinäkyvämmän edun ja tekisi siitä aidosti yleishyödyllisen ja tasa-arvoisen edun. Ehdotamme lisäksi, että edellytyksistä poistettaisiin vaatimus työnantajan maksutapakohtaisesta enimmäismaksurajasta.

3. Ravintoedun myöntäminen

Tällä hetkellä ravintoetuun määritetään erikseen sekä ylä- että alaraja. Alarajan nosto johtaa automaattisesti lounaan minimiarvon nousuun. Nykyinen veromalli myös nostaa työntekijän maksaman osuuden euromääräistä summaa merkittävästi. Ehdotamme ravintoedun alarajan jäädyttämistä nykytasoonsa, alarajan poistoa tai merkittävää laskemista. Alarajan arvon laskulla työntekijät voisivat paremmin hyödyntää myös kauppojen tarjoamia edun piiriin kuuluvia salaatti- ja lounasvalikoimia.

4. Joustava päiväkohtainen käyttö

Muutos ei koskisi ravintoedun kertymää, vaan mahdollistaisi ravintoedun kaksinkertaisen käytön yhden ostotapahtuman yhteydessä. Päiväkohtaisen edun joustavoittaminen vastaisi paremmin nykyisen työelämän tarpeisiin lisääntyneen etätyön ja kotiinkuljetusten yleistymisen myötä.

Omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta

Tällä hetkellä liikunta- ja kulttuuriedun suuruus määräytyy Tuloverolain §69 mukaan 400 euroon vuodessa. Etu on työnantajan tarjoamaa, korvamerkittyä ja verovapaata etua. Sen tarkempaa käyttöä määrittää Verohallinnon ohjeistus. Suuruus on kuitenkin kirjattu lain tasolle. Edun suuruus on ollut muuttumaton vuodesta 2009 asti.

Sen jälkeinen hintakehitys ja inflaatio ovat kuitenkin syöneet edun suuruuden pois. Samassa ajassa liikuntapalveluiden hinnat ovat nousseet 23 % ja kulttuuripalvelut 44 %. UKK-instituutin mukaan liikkumattomuuden kustannukset ovat 3,2 miljardia euroa vuosittain Suomessa, joista työikäiset vastaavat kustannuksista 2,7 miljardista. Tässä valossa on myös syytä pohtia, pitäisikö laajentaa myös liikunta- ja kulttuurietua koskemaan suoraan liikuntaan mahdollistavien esineiden vuokraamista kuten polkupyörän ja kanootin vuokraaminen. Hallitusohjelmassa on pohdittu että kalastus- ja metsästys olisi osaa liikuntaetua. Tällä hetkellä pyörän vuokraaminen on suoraan kielletty Verohallinnon ohjeissa. Metsässä hiihtäminen tai vesistöillä kulkeminen kanootilla on tehokasta ja perinteitä kunnioittavia suomalaisia liikuntamuotoja, joihin tulisi kannustaa.

Liikunta- ja kulttuurietu käyttää 58 % suomalaisista palkansaajista ja on kannattava verotuki: se tuottaa julkiseen talouteen jopa 50 miljoonaa euroa nettotuloja ja vahvistaa palkansaajan ostovoimaa Finnish Consulting Groupin selvityksen mukaan. Verohallinnon nykyohjeissa kielletään muun muassa esineiden, kuten maastopyörien ja murtomaasuksien vuokraaminen. Modernisoimalla liikunta- ja kulttuurietua vastaamaan nykyisten työssäkäyvien tarpeita tuetaan liikkumista, ostovoimaa ja suojaudutaan inflaatiota vastaan.

Ehdotamme tuloverolain päivityksen yhteyteen selvitystä liikunta- ja kulttuurialan aseman parantamisesta ja ostovoiman lisäämisestä sekä ihmisten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin parantamisesta edun suuruuden nostamisella. Ehdotamme että:

1. Liikunta- ja kulttuuriedun kertymän suuruutta tulisi korottaa 400 eurosta 600 euroon
2. Etuuden suuruus tulisi myös irrottaa tuloverolaista ja alistaa Verohallinnon vuosittaiselle päätökselle lounasedun tapaan. Verohallinnon vuosittainen päätös heijastelisi ketterämmin vuosittaista inflaatiokehitystä ja muutoksia kulutustottumuksissa.
3. Liikunta- ja kulttuuriedun ohjeiden modernisointia.

Osana hallitusohjelmaan kirjattua liikunta- ja kulttuuriedun käyttöalan laajennuksen selvittämistä tulisi määrittää laajemmin tuloverolain reunaehdot liikunta- ja kulttuuriedun käytölle lain soveltamisen yksinkertaistamiseksi. Lisäksi tulisi mahdollistaa pyörän ja suksien ja muiden esineiden vuokraaminen liikunnan monipuolisuuden mahdollistamiseksi.

Witting-Mäklin Julia
Edenred Finland